

Branschen överraskades av flytten till USA

GMO-reträätten kom helt utan förvarning

Växtförädlingsföretaget BASFs besked om att det avbryter all satsning på GMO i Europa slog ner som en bomb i förra veckan. Inte ens företagets anställda visste något när pressmeddelandet gick ut om att BASF flyttar sin verksamhet till USA.

Efter årtal av hårdnackat motstånd mot GMO tröttnade det multinationala kemikalie- och växtförädlingsföretaget på att plöja ner hundratals miljoner i en ofruktbar europeisk marknad.

BASF stoppar odlingen av genpotatisen Amflora och upphör med all utveckling av modifierade grödor i Europa. Inom kort flyttar huvudkontoret i Tyskland till USA och 147 anställda sägs upp.

Personalen informerades samtidigt som ett pressmeddelande skickades till världspresen. Varför BASF väljer att fokusera på utomeuropeiska marknader är oldart.

– Det har varit tufft. Medlemsländerna i EU har inte kommit överrens om hur GMO-frågan ska hanteras och motståndet bland medborgarna är stort, säger Laila Hopen, företagskommunikatör för BASF AB i Skandinavien.

Satsningen avslutas

Sverige var ett av de första EU-länderna att ge grönt ljus till kommersiell odling av Amflora. Nu avslutas marknads-satsningen, alla fältförsök och företags anläggning i Sverige stängs. Beskedet kom som en chock för de sex anställda på BASF Plant Science i Svalöv. Personalen berättar att man var full av framtidsoptimism och nyligen hade företaget gjort flera stora satsningar. Under det senaste året har arbetsstyrkan fördubblats.

– Det var full fart framåt. Pang så ska allt avvecklas. Det kom som en väldig överraskning för oss och för många i branschen, berättar en anställd för Land Lantbruk som vill vara anonym.

BASF kommer att spara det genetiska materialet som kan användas för förädling i Nord- och Sydamerika. Det europeiska utsädet kommer att förstöras.

Jens Sundström, universitetslektor på Institutionen för växtbiologi och skogsgenetik vid SLU, anser att möjligheterna för svensk växtodling kommer att minska.

– Jag tycker det är oroväckande och synd. Det blir oerhört problematiskt för svenska bönder när försöksverksamheten läggs ner, som den potatis med bladmögelstolerans som var på gång. Det blir svårare att motivera forskning på genteknik när det inte finns någon marknad, säger han.

Ekologiska lantbrukarna välkomnar däremot beslutet.

– Det går en positiv våg över hela landet bland våra medlemmar. Alla är överlyckliga, säger organisationens ordförande Carl-Erik Ehrenkrona.

Anna Nilsson 08-588 367 05
anna.nilsson@lrfmedia.lrf.se

5 argument mot GMO

1. **Falska löften.** I skördar och minskade bekämpningsmedel.
2. **Utarmad artrikedom.** Många arter förloras.
3. **Spridningsrisk.** Genetiskt material kan spridas till andra arter.
4. **Ekonomiskt hot.** Bötfällor av genmodifierade plantor råkar ut för.
5. **Minskad frihet.** Uppbundna av kontrakt kan inte köpa

5 argument för GMO

1. **Vapen mot farliga sjukdomar.** Kan utveckla exempelvis bladrot och torkresistent i
2. **Anpassade grödor.** För att ta fram grödor som passar svenska odlingsförhållanden.
3. **Hållbart.** Skapar nya möjligheter för lantbruk genom användningen.
4. **Artrikedom.** Behöver inte utarmas.
5. **Ingen patent.** I olika länder kan man inte ta patent på

I FARTEN

Bill Hultman, pensionerad försöksledare på SLUs försöksgård i Öjebyn i Norrbotten, som sedan 2006 drivit försök med modifierad potatis.

Hur påverkas försöken av BASFs beslut?

– Vi har ett litet lager av Amadea i Öjebyn. Avsikten var att sätta miniknölar 2012 och få en omgång till från Tyskland. Vad jag hört upphör BASF helt med Amflora. Man är på gång med att få EU-godkännande för tre andra sorter. Om de bli godkända finns de

kvar om vindarna skulle vända. Blev du överraskad?

– Egentligen inte. Jag har hört om problemen i Tyskland där försöksodlingar förstörts. Det finns ett stort folkligt och politiskt motstånd i hela Europa. I 10-15 år har det bara varit utgifter och inga inkomster. Det går inte hur länge som helst ens för ett stort företag som BASF.

Vad är dina erfarenheter?

– Själva odlingen uppför sig som vad jag kan inte säga. Jag fungerar i industrin. Vad tror du kommer hända?

– Utvecklingen mer att bedrivs i USA, Kina, Brasilien ett B-lag.